

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาคนและความเจริญของสังคม ประเทศชาติ กระบวนการศึกษาจึงเน้นผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนา (กรมวิชาการ, 2544 : 3-6) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 :7-8) กล่าวถึง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี ใฝ่ปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักการพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการงานและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ

เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อ ที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติอันล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ซึ่งการเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหาและวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้น่าเชื่อถือ ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยผู้สอนจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กันทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์

การอ่านเป็นพฤติกรรมที่รับสารที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟัง ปัจจุบันมีผู้รู้ นักวิชาการและนักเขียนนำเสนอความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและงานสร้างสรรค์ตีพิมพ์ในหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ มาก นอกจากนี้แล้วข่าวสารสำคัญๆ หลังจากนำเสนอด้วยการพูด หรืออ่านให้ฟังผ่านสื่อต่างๆ ส่วนใหญ่จะตีพิมพ์รักษาไว้เป็นหลักฐานแก่ผู้อ่านในชั้นหลัง ๆ ความสามารถในการอ่านจึงสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าองค์การระดับนานาชาติ เช่น องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือเป็น บ่อเกิดแห่งความรู้และมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะปัจจุบันเป็นยุคสังคมข่าวสาร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องสนใจการอ่าน และต้องอ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไป นอกจากนี้การอ่านยังเป็นเครื่องมือแสวงหาความเพลิดเพลินของประชากรประเทศต่าง ๆ เป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ (กรมวิชาการ, 2539 : 71) ศิริพร ลิ้มตระกูล (2537 : 2) ได้กล่าวถึง การอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแห่งความคิดในการรับสารเข้า ซึ่งมีความสำคัญมาก ในปัจจุบันโลกกำลังพัฒนาไปแทบทุกด้าน เราควรมีความรู้เกี่ยวกับการอ่านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองให้รู้เรื่องราวภายในโลกอย่างเท่าทัน เพราะการอ่านจะช่วยให้สมองได้ฝึกฝน การทำงานให้ตั้งขึ้น ให้มีพลังปัญญา ให้สามารถเข้าใจปัญหาได้อย่างฉลาด

ทักษะการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการแสวงหาความรู้ต่างๆ ในโลก การอ่านนอกจากจะให้ความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ และพัฒนาตนเอง ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 12)

จากมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอ่าน จะเห็นได้ว่าแก่นักเรียนที่มีทักษะการอ่านที่ดี อ่านอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้สิ่งใด ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้แล้วจะต้องมีความสามารถในการอ่านจับใจความ เพราะการอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป เนื่องจากผู้เรียนจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอ่านเพื่อเรียนรู้ เข้าใจและระลึกถึงสาระสำคัญที่อธิบายในตำราได้ ดังนั้นการอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่จะใช้ในการแสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ ให้ได้ตามที่หลักสูตรกำหนด และทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เพราะผู้เรียนที่มีทักษะการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้ และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่มีพื้นฐานการอ่านที่ดี ย่อมสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างกว้างขวาง

จากการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ในปีการศึกษา 2552 พบว่านักเรียนมีปัญหาในทักษะการอ่าน อ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ จึงทำให้นักเรียนต้องกลับมาอ่านซ้ำอีกหลาย ๆ รอบ หรือในบางครั้งต้องเปิดหนังสืออ่านไปพร้อม ๆ กับการทำแบบฝึกหัด ขอบกพร่องในการอ่านคืออ่านแล้วไม่เข้าใจไม่ว่าอ่านซ้ำกี่ครั้งก็ยังจับใจความไม่ได้ ถ้านักเรียนยังมีพฤติกรรมในการอ่านในลักษณะนี้ย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาต่อการเรียนรู้ของนักเรียนต่อไปในอนาคตได้ ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่าง ๆ อีกด้วย และจากการศึกษาสภาพจริงโดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ที่ปฏิบัติการสอนระดับประถมศึกษาที่สอนภาษาไทยมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน ผลการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านกรอ่านจับใจความมากที่สุด จะเห็นได้ว่าสมรรถนะด้านการอ่านจับใจความยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียน เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นการอ่านในใจที่ต้องอ่านอย่างรวดเร็วและจับใจความเรื่องที่อ่านให้ได้ และอ่านในใจจะประสบผลสำเร็จต้องอาศัยการฝึกฝนมากๆ (ทัศนีย์ สุกเมธี. 2534: 93) นอกจากนี้ฉบับสื่อ พุทธศักราช (2530 : 13) ยังสรุปว่า ปัญหาการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาประการหนึ่งคือ อ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมายและจับใจความไม่ได้

ในการจัดการเรียนการสอนจะบรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมายของหลักสูตร ได้มากน้อยเพียงใดสิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวชี้วัดได้ คือการวัดผลและประเมินผล ซึ่งการวัดผลประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลจึงต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งการวัดผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนคืออยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ สำหรับการประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใดมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 :28) ในการวัดผลและประเมินผล อันประกอบด้วย การประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถ ความสนใจและความถนัด หรือมีข้อบกพร่องในเรื่องใด กระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการวินิจฉัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ครูได้ค้นพบว่า ผู้เรียนมีลักษณะข้อบกพร่องอย่างไร จะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงจุด (กรมวิชาการ, 2545 ก : 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านความรู้ความสามารถ กำหนดวิธีการและเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินผลภายใต้กรอบของจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ที่สำคัญ ได้แก่ การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการประเมินคุณภาพชิ้นงาน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินคุณภาพ ตามลำดับ (กรมวิชาการ, 2545 : 121)

แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นรูปแบบหนึ่งของการวัดและประเมินผลที่มีกกระทำในระหว่างการเรียนการสอนหรือเมื่อการสอนเสร็จสิ้นลง จากการศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัยของนักการศึกษา คือ ชวาล แพร์ตกุล (2514 : 5-6), บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 9-10), ศิริวิภา ภาณี (2537 : 19-20), กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 7), อัดัมส์และเทอร์เกอร์สัน (1964 : 462), พายน์ (1968 : 167), อาร์แมนน์และคล็อก (1967 : 364-365), กรอนลันด์ (1979 : 139) และบลูม (1979 : 923) สรุปได้ว่า แบบทดสอบวินิจฉัยเป็นแบบทดสอบย่อยๆ เพื่อวัดทักษะเฉพาะอย่างของการเรียนวิชาต่างๆ แต่ละฉบับต้องมีจำนวนข้อสอบมากพอที่จะวัดความสามารถของแต่ละบุคคลได้อย่างมีความเชื่อมั่น เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยกลุ่มข้อสอบที่เกิดจากการวิเคราะห์คำตอบของ

นักเรียนเป็นรายข้อแล้วรวบรวมข้อที่เป็นปัญหาซึ่งเกิดขึ้นกับนักเรียนจำนวนมากๆ ได้เพื่อค้นหาจุดบกพร่อง ต้องกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำในการวินิจฉัยที่เหมาะสมกับความบกพร่องแต่ละชนิด ใช้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย ไม่สนใจคะแนนรวมสนใจแต่คะแนนในแต่ละด้านแต่ละตอน การประเมินคะแนนจากแบบทดสอบอาจใช้ทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม และไม่จำเป็นต้องสร้างเกณฑ์ปกติ ซึ่งมีประโยชน์คือ ครูใช้ค้นหาจุดบกพร่องการเรียนของนักเรียนแต่ละเนื้อหาย่อยๆ ว่านักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาการเรียนแต่ละตอน เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากความบกพร่องของตัวครูผู้สอน และผู้เรียนสามารถประเมินตนเองได้ถึงจุดบกพร่องในการเข้าใจเนื้อหาเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาอีกครั้ง และทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน

จากเหตุผลและความสำคัญของแบบทดสอบวินิจฉัยดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในวิชาภาษาไทย เพราะในการเรียนวิชาภาษาไทยครูผู้สอนมักพบปัญหาเรื่องการเรียนของนักเรียนที่มีข้อบกพร่องแตกต่างกันไป ถ้าข้อบกพร่องต่างๆ เหล่านั้นไม่ได้รับการแก้ไขก็จะส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนในเนื้อหานั้นๆ ของผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ในการค้นหาจุดบกพร่องหรือจุดอ่อน ในการอ่านจับใจความของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อครูในการจัดการสอนซ่อมเสริมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อไป

คำถามในการวิจัย

แบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีลักษณะความบกพร่องด้านใดและคุณภาพเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. เพื่อค้นหาข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 2,393 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 356 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เนื้อหาในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย

4. กรอบเนื้อหาในการอ่านจับใจความที่วิจัยครั้งนี้ได้แก่

4.1 ด้านการเข้าใจคำ/กลุ่มคำและความหมายของคำ ประกอบด้วย การสะกดคำ การอ่าน คำ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำพ้องเสียง และความหมายของคำ

4.2 ด้านการเข้าใจประโยคและความหมายของประโยค ประกอบด้วย ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ ประโยคขอร้อง ประโยคแสดงความต้องการ และความหมายของประโยค

4.3 ด้านการอ่านเนื้อเรื่อง เนื้อหาเรื่อง เจ้าสีทอง และเรื่องเมตตาธรรมนำสุข ประกอบด้วย คำสำคัญ แผนภาพโครงเรื่อง และข้อคิดจากเรื่อง

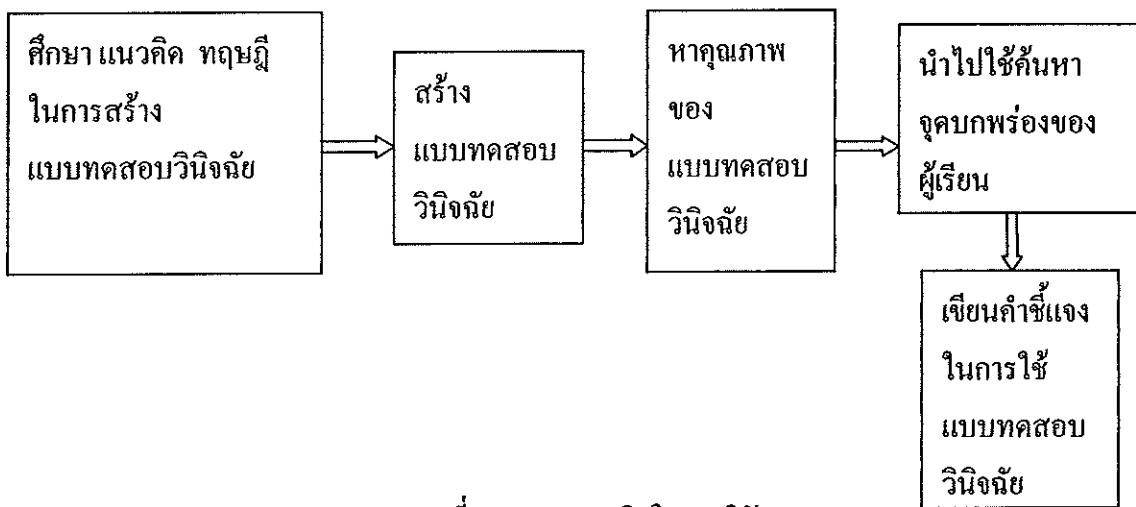
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบทดสอบวินิจฉัย (Diagnostic Test) หมายถึง แบบทดสอบการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อ ค้นหาจุดบกพร่องในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยสร้างขึ้นตามกรอบ เนื้อหา คือ ด้านคำ ด้านประโยค และด้านเรื่องราว แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตัวลวงของแบบทดสอบ ได้มาจากคำตอบที่นักเรียนส่วนมาก ตอบผิดในแบบทดสอบเพื่อสำรวจ การตรวจให้คะแนนแต่ละข้อตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิด ตอบเกิน หรือ ไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ประกอบด้วยแบบทดสอบวินิจฉัย 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านการเข้าใจคำ/กลุ่มคำและความหมายของคำ

ฉบับที่ 2 ด้านการเข้าใจประโยคและความหมายของประโยค

ฉบับที่ 3 ด้านการอ่านเนื้อเรื่อง

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจกับข้อความที่อ่าน แล้วสามารถ จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยต้องเข้าใจทักษะพื้นฐานการอ่านจับใจความทั้งด้านคำ ด้าน ประโยค และด้านเรื่องราว

การศึกษานำร่อง หมายถึง การศึกษาความเป็นไปได้ในการนำแบบทดสอบไปใช้ โดยศึกษา นำร่องในเรื่อง จำนวนภาษา จำนวนข้อคำถาม เวลาที่ใช้ในการทดสอบ ความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง รวมทั้งค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

แบบทดสอบเพื่อสำรวจ หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้น โดยยึดตามกรอบเนื้อหาในด้านคำ
ด้านประโยค และด้านเรื่องราว กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีจุดประสงค์เพื่อรวบรวม
จุดบกพร่องและคำตอบที่นักเรียนส่วนมากตอบผิดไปใช้เป็นตัวลงในแบบทดสอบวินิจฉัย

จุดบกพร่อง หมายถึง ความผิดพลาดที่เกิดจากการไม่รู้ ไม่เข้าใจหรือการเข้าใจผิด ในการ
อ่าน ความสามารถในการรับรู้หรืออื่นๆ ที่มีผลทำให้ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

นักเรียนที่มีจุดบกพร่อง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวินิจฉัยน้อยกว่า
เกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแบบทดสอบวินิจฉัยแต่ละจุดประสงค์

คะแนนจุดตัด หมายถึง คะแนนขั้นต่ำของข้อสอบที่กำหนดไว้สำหรับนักเรียนทำผ่านในแต่ละ
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยยึดเกณฑ์ร้อยละ 50 ตามเกณฑ์ของกรมวิชาการ ถ้านักเรียนสามารถ
ทำได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็แสดงว่าไม่มีจุดบกพร่องในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น

ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ หมายถึง สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบข้อสอบในแต่ละข้อ
ได้ถูกต้องเมื่อเทียบกับจำนวนคนที่เข้าสอบทั้งหมด

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ หมายถึง ประสิทธิภาพของข้อสอบแต่ละข้อที่สามารถ
จำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มที่บกพร่องและไม่บกพร่องออกจากกัน โดยหากจากผลต่างของสัดส่วน
ของนักเรียนกลุ่มที่ไม่บกพร่องที่ตอบข้อสอบถูกต้องกับนักเรียนกลุ่มที่บกพร่องที่ตอบข้อสอบถูก การ
สร้างแบบ ทดสอบวินิจฉัยครั้งนี้ กำหนดโดยใช้สูตรของเบรนนาน (B-Index หรือ Brennan
Index)

ค่าความตรงของแบบทดสอบวินิจฉัย หมายถึง ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ
ที่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการวัด และสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยพิจารณา
จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน แล้วนำคะแนนการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณค่าดัชนีความ
สอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมด้วยวิธีของ โรวินลลีและแฮมเบิลตัน
(Rovinelli and R. K. Hambleton)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) หมายถึง ค่าความคงที่ของคะแนนที่
นักเรียนแต่ละคนทำในการทำแบบทดสอบ ไม่ว่าจะทำการทดสอบกี่ครั้งก็ตาม หาโดยใช้สูตรของ
ของลิวิงสตัน (Livingston Method)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบทดสอบวินิจฉัยการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่มีคุณภาพ

2. ทราบถึงจุดบกพร่องในการอ่านจับใจความ และสามารถจัดการเรียนการสอนซ่อมเสริมได้
เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล
3. ทราบถึงจุดบกพร่องในการอ่านจับใจความ และสามารถช่วยกันปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
4. ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยวิชาต่างๆ ในทักษะอื่นๆ และชั้นอื่นๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY